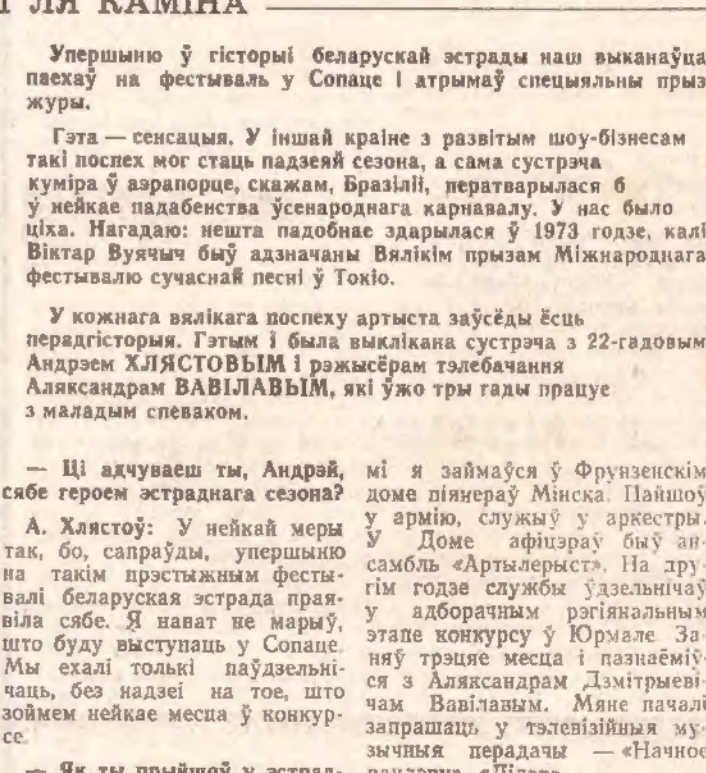

А. Хлястоу: Не было. Слева- (Заканчение на 2-й стар.).

Погляд з хутара Лесунова: верасень 39-га як акт вызвалення «заходнікаў» ад зямлі

Чарговая сесія беларускага парламента будзе разглядаць (кажыце ўжо раз!) пытанне аб праве ўласнасці на зямлю. Якое рашэнне будзе прынята, можна толькі меркаваць. Але якім бы ні было рашэнне парламента, бадай што кожнаму грамадзяніну нашай рэспублікі сёння зразумела: гэта той вузел, які раіць і памае, але развязаць давядзецца. І яшчэ адна акалічнасць сёння не выклікае сумненняў: прынятае рашэнне павінна абавязкова ўлічваць, што ў нашым грамадстве яшчэ жывыя людзі, якія памятаюць, дзе канкрэтна ляжыць ягоны ці дзедаўскі, бацькоўскі надзел, колькі сіл ададаў яны, колькі грошай канкрэтна заплацілі, каб гэты надзел прыдбаць. Памятаюць і тое, што ў часы надобар нямаюць канкрэтных асоб, са скаіна, сельскагаспадарчым інвентаром, пабудовамі бясплатна забірала ў іх і гэта зямля. Асабліва востра набытае гэта пытанне ў Заходнім Беларусі, дзе масавая калектывізацыя праводзілася ў канцы 40-х—пачатку 50-х гадоў. Тут можна сказаць, што толькі адно пакаленне сённяшніх халебароў і не памятае часу, калі частка зямлі была ў іх. Астатнія — ох якія жывы прыватныя ўласніцы на зямлю. Астатнія — ох якія жывы прыватныя да тых, страчаных не на сваёй волі і не забытых валак, паўваланак, шнуроў і шнурочкаў.

Пачуцці шалаванства, крыўды, горкай іроніі з прычыны гэтага «калектывізацыя» валаданцаў зямлі жылі і жывуць ва ўсіх старых і новых пакаленнях майх землякоў. У сувязі з гэтым мы дзякуем і бабурэ, у сувязі з гэтым і ўсім шматлікім радні, у сувязі з гэтым і іншым на-сельнікам вёсак і вёскаў, паселішчаў і мястэчкі ўлада Саветаў найбольш негатыўна асаці-руецца з пазбаўленнем іх спад-чыны або купленай, словам, законна іхняй зямлі.

Вось адзін з безліч падоб-ных прыкладаў.

У 1910 годзе купіў Зыгмунт Канчанін мястэчка Лесунова, што ў цэнтральнай частцы іх Асіненскіх Пастаўскага раёна. Пабудова ў гэтым годзе да-кліна, лядны ліпкі лесу, а га-лоўнае — 80 гектараў неабаро-навай зямлі. Не багачей быў Зыгмунт Канчанін, такі ж ла-пачка, як і іншыя, якім было Каб зарабіць грошай на зям-лю, ён і стварыўся з чатырох-сяці некалькіх гадоў адзінаццаці га-на Амур, на будучыню чыгу-ні. Як там правалася, як жы-лося, — вядома. Дастаткова сказаць, што нават кары бра-лі з сабою — там жа пустыня. Са-ліні сая, сухыя сукі, назва-

пашалі якікі. Канчанін не адзі-ны, хто зарабіў калейку на зямлю ў Расіі. Ды ўсё-такі большасць заходнебеларускіх мужыкоў выбіраў іншы шлях, — у Амерыку. І сёння яшчэ сустракаюцца на нашых вёсках і вёсках нешматлікія «амеры-канцы», прыгнутае долу га-ламі і непаспешнай працай. Вяр-таліся яны з заробкаў дзюко-ма ўжо гадоў пад сорок, куп-лялі зямлю, заводзілі гаспадар-ку, жаніліся, нараджаі як най-болей сыноў, каб было каму на гэтай зямлі працаваць. Войны і ўскія іншыя навалы павытра-сілі з хат жывыя галасы, ху-тары іх і хутарчкі бадай што ўсе таксама зніклі з роднай зямлі. А некаторыя з іх за-жы-лі, усё яшчэ грэюцца іх ма-ладогі цяпла ўнукаў ды пра-ўнукаў...

Але вернемся на хутар Лесу-нова, які сёння прыналежае на-звам «Пастаўскага» мястэч-ка. Сёння ў Зыгмунта паста-ле-лі, пажаўнеў, некалькі добра та-лі па свене панаіла, але ў рэшце рэшт сабраўся ён на зямлі. «За польскім часам» га-спадар паўра, зямля была адлі-сана на яго жонку Антаніну, але прапала на ёй усё разам. Падаткі зямельнікаў польскія ўлады прышлілі з

уменнем і рашучасцю. Гэта па-ну Бішэўскаму, які валоў даў ты-сячамі гектараў, спіртзаводамі, варшаўскі прэм'ер мог з улас-нае ласкі спісаць дзсяткі ты-сяч золотых ядлоўкі (звычайна крапануцы такі дакумент). А Канчанін павінны былі пла-ціць усё да апошняга гроша. І ўсё-такі перад другой сусвет-най пачалі крыху падмацава-ць хутары. Зямля карыла. Ды і пчола разводзілі. Але на да-вэр быў ужо верасень 39-га...

У 44-м, калі фронт адсуноў-ся даў на захад, вярнулася сям'я на хутар, якога, уласна кажучы, і не было. Голае поле. Пабудовы згарэлі. На месцы хутара былі нямецкі ўмаца-ванні, іх нават бамбілі. Лес немцы выразаілі. А тут і смех і грэх), відаць, вычатылі на карце назву «мястэчка» — там на пастой прыбыла ледзь не цэлая вайсковая часць.

Апорулі і гэта. Неж пабудав-аліся. Ды новая небяспека гэта зыходзіла — ад чаго б было ў сям'і? Хаця ёсць да-кументы — палічыць цяжка. Вы-ра-тавала толькі тое, што згарэлі ўсе пабудовы. Не вывезлі. А ўсё сусед з Янавіч. Навушчык, які ўсё некалькі месяцаў па-працаваў лясніком, пайшоў па-кутнінскім шляхам у Сібір. Але не магі абміць гэтыя выпра-баванні і сям'я Канчаніных.

Неўзабаве за неадплатна пада-ткі былі арыштаваны Віктар і Браніслава Зыгмунтавічы. Ві-ктар крыху больш чым праз год вярнуўся. А васьм гадоў Браніслава, родная так і не вярнулася. Падаткі ж са свайго ўлада называў «па-пашчэ» мястэч-ка. Сёння ў Зыгмунта паста-ле-лі, пажаўнеў, некалькі добра та-лі па свене панаіла, але ў рэшце рэшт сабраўся ён на зямлі. «За польскім часам» га-спадар паўра, зямля была адлі-сана на яго жонку Антаніну, але прапала на ёй усё разам. Падаткі зямельнікаў польскія ўлады прышлілі з

Гэтай вясенню выпала паби-ваць на хутары Лесунова раз-зам з прапраўным Зыгмунта, унукам Браніслава. Хутара ўжо няма. Засталіся высечаныя, літарай «П», дубы ды клёны, дзе-нідзе чырванее спецыяль-нае шчышча. У 70-х, калі ішла за-стаў барышча з хутарамі, част-ка вярнула і багатага некалі са-ду на загату старэйшай кал-гасы Прыходзілі сусуплі будо-зерамі. Дачка Віктара Зыгмун-тавіча Марына судзілася з ім. Не трэба казаць, на чым баку была перамога. А гэтай вясен-най старэйшая Ковалёва зага-даў сусуплі будозерам яго рап-ці. Сюды ўвёз шматлікіх клас-ных каніюль, наведваўся рэгу-лярна. Яныкі ды слівіцы ўшчыкнуць. На былому ма-і-машына паглядзець, місцім тут — прыгавіраўся цяжка і ўва-і. І за гэтым, напэўна, таксама наведваўся, не буд-дзем адмаўляць людзям у такіх памякненнях.

Цяпер саду няма. Дарэчы, на высечанай плошчы так ні-сёлі, не сёлі, пуставае зям-ля. А вясняныя вяды з рэшт-камі дрэў, хмызняком, валуна-мі ад падмуркаў — па ўсёй былой зямлі дзеда Зыгмунта. Вось бы пабачыць стары, што згарэлі з яго выпіскай зямлі, за-жы-наўся б ад расчына.

І спытаў у прапраўнага, ці хацеў бы ён вярнуць сабе гэту зямлю, стаць тут гаспадаром. А чаго б і не? Зямля не да-ць у крыўду, пракрыўці. Вось толькі з тэхнічнай жа б'юць? Сотні тысяч, лісьняныя цяпер трэба, каб ён набыў. А паспрабуй па-будуйце!

Мой суседзінік гарадзін, хоць амаль працуе на зямлі, дапамагае шматлікім сялякам. Але ж з высокага грукіа Лесу-нова ўсё-такі, за два, тры, пачы-наўся жывуць стары і адно-сана малады, зусім маладыя на-шадзі дзядулі Зыгмунта. Некаторыя працуюць у гэтым калгасе, некаторы ў суседніх. Але пра сваю, спадчынную зям-лю помніць жонка.

І не дай нам Бог у будучым, калі ўсё-такі наважымся мы, прышлімся жыццём да гэтага рашэння — дзяліць зямлю «па справядлівасці», забывць, што ёсць у хутара Лесунова, у ін-шых тысяч такіх жа і крыху ін-шых хутароў (няхай яны за-сталіся толькі ў памяці) закон-ныя гаспадары. Вось дзе толькі рэальная небяспека, адна з бу-дучых небеспек раз'яднання, вяржасці і процістаяння ў грамадстве.

І не трэба ківаць на немаг-чымае вырашэння гэтага пи-тання з улікам інтарсаў былых уладальнікаў зямлі. Колькі ж мы будзем называць свой народ разважлівым, але не даваць яму магчымасці праявіць гэту разважлівасць? Ён, атрымаўшы магчымасць сапраўды выра-шыць, знойдзе тое аптымальнае рашэнне, якое, напэўна, ж, усё да донца не звадоўца, але і да бойкі не давадзе.

І тут мне чамусьці ўспаміна-цца адзін «амерыканец», су-сед майго дзядулі. За некалькі гадоў да верасня 39-га вярнуў-ся Сцяпан Курловіч (імя на ба-шчы па славянскай звоні-ўжо згубілі) з Арэнціна. Ку-піў зямлі, падняў гаспадарку. Але з «памякненнямі» быў ча-ла-век, пабудоваў яшчэ для род-най вёскі школу. Польскія ўла-ды яму за гэты будынак нават арэнду плату плацілі.

А прышлілі Саветы, не разгубіў-ся, школу хутчэй перада-ўжо ўжо іх, савецкай школе. Але часткі зямлі добраахвотна адмаўляў. Ахалеў, не кравулі. З дзяцінства запамінуў раз-мову гэтых дзядуляў — свайго і суседа — сідзеў ўдзвух пасля чаркі на лютым савеці. І «а-мерыканец» даводзіў майму:

— Што ты шкадеш, Сямён, нуліш? Канечна, губіць зямлю. Толькі мы з табой ужо нічога не правілі. Не наша сіла.

А можа ўсё-такі правілі? Вымушаны будзем правіць.

Алесь КАСЦЕНЬ.

г. Паставы.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

А. Хлястоў: Пасля Сопата я стаў іначай глядзець на сваю прафесію. Туды прыхілаў пра-фесіяналізм выкаўшч, сфар-міраваныя зоркі, у якіх можа навуцы знаходзіцца спонса-ра.

— Як ты ацэньваеш вынік свайго выступлення ў конкурсе (не маю на ўвазе вынік матэ-рыяльна)? Ці былі нейкія за-пашэнні, з табой размаўлялі прафесіяналы шоу-бізнесу?

А. Хлястоў: Былі запрашэн-ні ад польскіх менеджэраў. У Сопате я таксама атрымаў афіцыйнае падзячэнне за-пашэння на фестываль у Турцыю, у горад Чэшма, для ўдзелу ў конкурсе.

— У Сопате ты спяваў па-англійску першую песню, а другую на беларускай і поль-скай мовах. Чыя гэта была пес-ні?

А. Хлястоў: Абедзве былі на-пісаныя Алегам Казловічам, кам-пазітарам з Брэста, вядомым па выступленнях у групе «За-латая сярэдзіна». Мне з ім пазнаёміў Аляксандр Дзімітры-евіч. Як толькі ў яго ўдзель-ны новы матэрыял, мы сустра-каемся, праслухоўваем і раз-важымся песню.

А. Хлястоў: Пра тандэм Ка-зловіч — Хлястоў. Гэта ўнікаль-ны альянс. Казловіч у творча-сці настолькі падобны на Хля-стоў, што часам і адорэніх іх няважкі. Таму тандэм звышаў-ся. Прапагандавалі свае песні Андрэю і іншым аўтарам, але пісалі яны не для Хлястова.

А. Хлястоў: Алег Казловіч сапраўды найбольш падхо-дзіў для мяне кампазітар. Усе яго песні выдатна каду-юцца на мой голас. У прыват-насці, работу мы знайшлі ўзаемаразуменне, хоць у Ка-зловіча быў спэцыяльны заказ на гэтакую «ласкава — майскага хлопчыка».

— Прабач, ты сур'ёзна адно-сіш сабе да сапраўднага плеяды ласкава-майскіх?

А. Хлястоў: Ды гэта была проста задумка, але сабе да-такіх ніяк не адношу. Не ве-даю, ці доўга пратрымаюся ў сённяшнім майм вобразе, але буду імкнуцца.

А. Хлястоў: Задумвалася нешта нахаты музычнага жарту — перанакіраваць ка-зак, з чым выдатна справіўся Алег. Ён лёгка напісаў нешта тыпо-вае на «Ласкавага мая», а для «Фрыстайла». Калі ші-це бэз» пастаянна гуць на радыё, хоць спачатку песня была жартам. А цяпер многія песні «Залатой сярэдзіны», якія спяваў Алег, спявае Андрэ.

— Шмат чужой пра гісторыю вашай паездкі ў Сопат? Быццам бы грошай на тэлебачанні не знайшліся, і вам дапамог мі-ністр культуры Яўген Вайто-віч. Але, згадваецца, знойдзе-ні ім 500 долараў для ўдзельніка міжнароднага фе-стывалю — сума даволі ўмоў-ная. Не магу зразумець: ча-му кіраўніцтва тэлебачання на-паві «пракнінула» свайго ча-ла-века, які меў запрашэнне ў Со-пат?

А. Хлястоў: Было запрашэн-не на Андрэя, работніка тэле-бачання, што для Беларусі — падзея. Тэлебачанне магло і абавязана было пра гэта зніць праграму нават без уліку выні-

ку выступлення. Мы паспраба-валі ўсё аформіць у сабе, але грошай нам не далі, казалі, што валюты няма наогул. За-ставаўся адно: знайсці міні-мальную суму на ўтрыманне Андрэя ў Польшчы. Здым-ная група знайшла там спонса-ра.

— Можна расцэньваць та-кую пазіцыю як паказчык пра-фесіяналізму кіраўніцтва ТБ... Але гэта не адкрыццё. Я пра-іншае. Ці можна лічыць поспех Андрэя першай ластэўкай ма-накраванай работы вагага аб'яднання «Лідэр» па пошуку і падрыхтоўцы маладых выка-наўцаў?

А. Хлястоў: Андрэй, у цябе ўжо ёсць папалоніцы?

А. Хлястоў: А як жа. Зво-ніць дамо, але чамусьці ма-ў-чаць. Цяпер у трубку, а не-дзе музыка іграе.

— А цяпер аб вашай буду-чай пазіцыі ў Чэшму. У вас зноў узнікла праблема валюты.

А. Хлястоў: Андрэю лягчэй. Гаспадыня фестывалю, пані Сіген Чакмак, узяла яго за кошт аркамітэта. Яна з мужам — уладальнік фестывалю, у якога вялікі аўтарытэт. Вядо-ма, гэта несправедліва, калі за мяжу спяваць едзе без менеджэра. Праблема, я ў Андрэя — ме-нэ-жэр неафіцыйна, грошай за гэта не атрымлівае. Але па-ча-хае чацэцца б ужо хоць бы для таго, каб пабачыць, і гэта робіцца ў Турцыі. Таму зноў спадзяемся на дапамогу міністра культуры.

— Можна павіншаваць Яў-гена Канстанцінавіча з удалым бізнесам: уключыў усяго 500 долараў, ён атрымаў удалы-ніка спецыяльна міжнароднага фестывалю. Андрэй, я чуў, што ты збіраеш пайсці ў аркестр Міхаіла Фінбергера?

А. Хлястоў: Сапраўды, яш-чэ да «Славянскага базару» Міхаіл Якаўлевіч прапанаваў пайсці да яго ў аркестр. У блі-жэйшыя дні мы павінны суст-рацца, і тады ўсё вырашыцца.

— Сама, а хто ў вас цяпер на падыходзе?

А. Хлястоў: Тэня Воранава з Віцебска. Хоць для сабе з Ле-най мы вызначылі колькасць часу, адведзенага ёй. Гэтай дзячынцы 14 гадоў, што не на яе карысць у азіяцкіх жу-ры і гледзючы. Калі яны бачаць сфарміравана, скажам так, жанчыну з пэўным намерам, — гэта дадатковы шанец. Не трэ-ба мець выключных ваяваліх даных. Гэта — эстрада, тут зменлівасць вялікая. І Тэня Воранава ў свой час можа па-ка-нацца на сцэне ўсіх нашых жанчын.

А. Хлястоў: Адносны публі-кі не змяняцца.

А. Хлястоў: Не, ўсё-такі званне ўплывае. Што тут дры-нага? Я вольна думаю, ча-му пайсці да міністра культуры, падзякаваць яму і сказаць: у

нас ёсць спявак, яму 22 гады, ён — тройчы лаўрэат міжнарод-ных конкурсаў. Ці не пара яму стаць заслужаным артыстам рэспублікі?

— Навошта?

А. Хлястоў: Але ж гэта яшчэ адзін доказ, што мы не лічым шчыта. Гэта цяпер, разумею, не прыбіваць зарплата, ды і вагі на эстрадзе. А вось усп-рymanне «за бургом»...

— «За бургом» званне заслу-жанага артыста не будзе мець аніякага эфекту. Іншая справа — уладальнік спецыяльнага прэза ў Сопале.

А. Хлястоў: Масква, Кіеў

Наш чалавек у Сопале

А. Хлястоў: Безумоўна. Гэта вынік нашай з Аленай Спі-ра-дзіч задумкі. Навошта, ка-жы, нам наогул трэба было за-ймацца самадзейным вы-канаўцаў? Эстрада ж шко-лі ў нас няма! Адаміна мэта нашай работы — удзель ма-ладых спявакоў ужо незалежна ад Масквы ў конкурсах, дзе яны могуць даказаць сваю на-цыянальную грунтоўнасць.

«Нацыянальную» працу, разу-меем, шмат: не абавязкова, каб гэта была беларуская мо-ва і песні «пра родную хату». Гэта адзін з варыянтаў агуль-наеўрапейскай культуры, які адорэнівае ад маскоўскай і ад «Астанкіна». Не лі-чу, што наша тэлебачанне да-ўзору, не. Ідзе звязаны по-шук новых выканаўцаў.

— Ці будзе аб'яднанне «Лі-дэр» праводзіць новыя конкур-сы маладых?

А. Хлястоў: Калі ў Польшчы мы расказвалі, што праводзім такі конкурс, нас прымаў да-вольна багаты людзь. На За-хадзе гэта каштуе вялікіх гро-шай, але другі конкурс мы ледзь звалі на нуль. Мне бы-ло прыёмна ўбачыць на нашым конкурсе столькі таленавітых людзей. Можна гаварыць пра іх прафесіяналізм, але сама колькасць маладых на папяр-эднім праслухоўванні — 400 ча-ла-век — гаворыць пра мноства.

А раптам гадоў праз пяць у нас з'явіцца традыцыйны конкурс для маладых, як на Украіне, у Літве, Польшчы? Конкурс у Вільнюсе ўжо набыла су-пра-пейскі аўтарытэт. Дарэчы, ту-ды паедзе Тэня Воранава.

— Па чутках, Андрэй так-сама запрашае ў Вільнюс?

А. Хлястоў: У якасці госця фестывалю, які адбудзецца ў пачатку кастрычніка.

— Андрэй, ты паведзеш у Вільнюс з сапакімі аўтарыта-там. Як ты сам адчуваеш, на-колькі зменіцца да цябе аб'ек-тыва твораў? Ці дастаткова будзе, калі ў Вільнюсе проста аб'явіць тваё імя?

А. Хлястоў: Адносны публі-кі не змяняцца.

А. Хлястоў: Не, ўсё-такі званне ўплывае. Што тут дры-нага? Я вольна думаю, ча-му пайсці да міністра культуры, падзякаваць яму і сказаць: у

цяпер — таксама «забургом» Уваі, прыязджае хлопец 22 гадоў, і ўжо — заслужаны ар-тыст. Гэта не павінна быць за-дачкай, хутчэй назоўвайца ду-мака. Згодна, што спрыняе.

— Дарэчы, Андрэй, у цябе ўжо ёсць папалоніцы?

А. Хлястоў: А як жа. Зво-ніць дамо, але чамусьці ма-ў-чаць. Цяпер у трубку, а не-дзе музыка іграе.

— А цяпер аб вашай буду-чай пазіцыі ў Чэшму. У вас зноў узнікла праблема валюты.

А. Хлястоў: Андрэю лягчэй. Гаспадыня фестывалю, пані Сіген Чакмак, узяла яго за кошт аркамітэта. Яна з мужам — уладальнік фестывалю, у якога вялікі аўтарытэт. Вядо-ма, гэта несправедліва, калі за мяжу спяваць едзе без менеджэра. Праблема, я ў Андрэя — ме-нэ-жэр неафіцыйна, грошай за гэта не атрымлівае. Але па-ча-хае чацэцца б ужо хоць бы для таго, каб пабачыць, і гэта робіцца ў Турцыі. Таму зноў спадзяемся на дапамогу міністра культуры.

— Можна павіншаваць Яў-гена Канстанцінавіча з удалым бізнесам: уключыў усяго 500 долараў, ён атрымаў удалы-ніка спецыяльна міжнароднага фестывалю. Андрэй, я чуў, што ты збіраеш пайсці ў аркестр Міхаіла Фінбергера?

А. Хлястоў: Сапраўды, яш-чэ да «Славянскага базару» Міхаіл Якаўлевіч прапанаваў пайсці да яго ў аркестр. У блі-жэйшыя дні мы павінны суст-рацца, і тады ўсё вырашыцца.

— Сама, а хто ў вас цяпер на падыходзе?

А. Хлястоў: Тэня Воранава з Віцебска. Хоць для сабе з Ле-най мы вызначылі колькасць часу, адведзенага ёй. Гэтай дзячынцы 14 гадоў, што не на яе карысць у азіяцкіх жу-ры і гледзючы. Калі яны бачаць сфарміравана, скажам так, жанчыну з пэўным намерам, — гэта дадатковы шанец. Не трэ-ба мець выключных ваяваліх даных. Гэта — эстрада, тут зменлівасць вялікая. І Тэня Воранава ў свой час можа па-ка-нацца на сцэне ўсіх нашых жанчын.

Гутарку вёў Дамітрый ПАДБЯРЭЗЬ (РІД).

ВАША ЗДОРОВЕ

НА МЯЖЫ ВЫЖЫВАННЯ

Мы доўгі час дыктарвалі: у нас — усё самае лепшае, у тым ліку і медыцына. І хоць па працяглай тэме, дзіцячай смертнасці спавулі на паказчыкі, скажам так, слабаазвітых краін, усё хваліліся неспроможнасцю набыткамі.

І вось шоры з вачэй спілі. Сёння з сумам даводзіцца кан-статаваць: ахова здароўя людзей знаходзіцца на небяспеч-най мяжы. Значная частка насельніцтва пакінула хранічнымі захворваннямі. Трыгучы выклікае стан здароўя дзяцей і па-длеткаў, расце колькасць інвалідаў з дзяцінства. Не можа не выклікаць вялікую занепакоенасць такі факт. У мінулым годзе ўпершыню за ўвесь пасляваенны перыяд смертнасць у Мін-скай вобласці перавысіла нараджальнасць, і натуральны пры-рост насельніцтва аказаўся адмоўным — мінус 0,3, у той час як пазалетас ён быў плюс 1,3. Гэта вельмі трывожная дэма-графічная сітуацыя.

Вядома, фактараў, якія не-гатыўна адбіваюцца на здароў-лю людзей, на працягласці іх жыцця, акрамя неадаровак самай медыцыны, шмат. Гэта забруджанасць навакольнага асяроддзя, незбалансаванасць харчавання, неспарэдава-ны быт, нізкая санітарная культура, нездаровы спосаб жыцця і многае іншае.

Лічыў у 1988 годзе сесія Мінскага абласнога Савета за-цвердзіла комплексную мэ-тавую праграму «Здароўе».

Вядома, сацыяльна-эканамі-чная сітуацыя ў вобласці, як і ў іншым у Рэспубліцы Бела-русь, за апошнія гады рэзка змянілася да горшага. Таму ўзнікла сумненне, ці трэба кі-равацца гэтай праграмай, мо-жа адклініць яе на лепшы час? Але ўсё ж Саветы народ-ных дэпутатаў, выканкомы вы-рашылі рабіць усё магчымае для выканання праграмы, па-ставілі кантралюючы ход яе рэалізацыі, дабіваючы выра-шэння пытанняў, калі не па-ўсіх развязаць, то па большасці, альбо хоць бы па многіх.

Надаўна на пасяджэнні вы-канкома абласцтва было раз-гледжана пытанне аб ходзе вы-канання праграмы «Здароўе» ў Лагойскім раёне. Адзначы-ся, што, нягледзячы на пера-жыццёвыя ўсімі пачы-нацямі на краіскай азва ў розных сферах жыцця нашага грамадства, ажыццёўлена шмат канкрэтных мер па палепшэн-ню ўмоў працы, матэрыяльна-тэхнічнай базы медыцынскіх устаноў, ахова навакольнага асяроддзя.

Да крытэрыя медыцынскага забеспячэння чалавека мы ў-роўнялі гадзі паглядзілі з роўнямі меркамі. Не заўважы падкрэслівалі, што здароўе ёсць і павінна быць самай ас-новай для кожнага асобнага ча-лавека, для народа, для дзяржавы. Часта здароўе вызначалі як катэгорыю, якая перш за ўсё ўплывае на рост прадукцый-насці працы, на выкананне плавяў. Звяслаў і пакуль што звыклаем яго з колькасцю жоўкаў у бальніцы, наведва-няў у змену, колькасцю ўра-чоў.

Між тым, міжнародная ста-тыстыка паказвае, што ў пера-давых па сацыяльна-эканамі-чнаму развіццю краінах, дзе працягласць жыцця намога вышэйшая, чым у нас, коль-касць урачоў і жоўкаў у баль-ніцы намога меншая за наш узровень.

Так, у Беларусі 41 урач на 10 тысяч жыхароў, у Японіі ж — 21, у ЗША — 28, Францыі —

Ад мінулых стагоддзяў жыхарам Навагрудка засталася немалая спадчына. Калі ста буды-нак і забудованай гарады, у агове не за гар-мі тысячгадоў юбілей, можна было б за-несці ў «Чырвоную кнігу».

За аднаўленне ў многім страчанага

INTEC

паўнамоцны
прадстаўнік фірм
"Canon" і "Marebeni"

СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫ

ГАНДЛЁВЫ І ТЭХНІЧНЫ ЦЭНТР
КАПІРАВАЛЬНАЙ ТЭХНІКІ ФІРМЫ

Canon

КАПІРАВАЛЬНЫ СВЕТ НЕ ВЕДАЕ
БОЛЬШ ДАСКАНАЛАЙ ТЭХНІКІ,
ЧЫМ АПАРАТЫ ФІРМЫ "CANON"!У гандлёва-тэхнічным
цэнтры "INTEC"
ВЫ ЗМОЖАЦЕ:

- ◆ НАВЫЦЬ З ПЕРШЫХ РУК увесь спектр капіравальнай тэхнікі фірмы "Canon" — ад прасцейшых офісна-бытавых апаратаў "Canon FC-2" да дэзіляючых уяўленне сваіх магчымасцяў многіх машын "Canon NP-8580" і каларых лазэрных капіравальных прыстасаванняў "Canon CLC-500";
- ◆ ЗАКАЗАЦЬ любыя расходныя матэрыялы і камплектуючыя да капіравальнай тэхнікі фірмы "Canon";
- ◆ АТРЫМАЦЬ кампетэнтныя кансультацыі прафесіяналаў;
- ◆ ПРАЙСЦІ КУРС падрыхтоўкі да работы;
- ◆ ВЫКАНАЦЬ РАМОНТ любых капіравальных апаратаў фірмы "Canon".

Адрас: Рэспубліка Беларусь, 220046 Мінск,
вул. Халмагорская, 57. Будынык цэнтру "Seibit".
Тэлефоны ў Мінску: (0172) 45-91-03, 45-97-49, 45-12-39.
Факс: (0172) 45-12-39.

Купім

волава,
алюміній,
поліэтилен,
поліпропілен,
тэгл. у Мінску
32-10-45
з 9 да 19 гадзін.

РЭАЛІЗУЕМ

у Мінску

АУТОВУСЫ

КАВЗ-3976

(умяшчальнасць 28 чалавек).
Мінскія тэлефоны
61-61-58, 58-17-15
(пасля 19.00) або
220053, г. Мінск, аб-
вешная скрынка №
244.МІНСКІ АДДЕЛ УНУТРАНІХ СПРАў
НА ТРАНСПАРЦЕ

ЗАПРАШАЕ НА СЛУЖБУ

у якасці міліцыянераў
мужчынаў ва ўзросце да 25 гадоў,
што адслужылі тэрміновую службу,
прапісаныя ў г. Мінску ці Мінскай раёне або
маючы магчымасць прыязджаць у Мінск
з улікам 12-гадзіннага графіка работы.З УМОВАМІ ПРАХОДЖАННЯ СЛУЖБЫ
МОЖНА АЗНАЁМИЦА ПА АДРАС: г. Мінск, вул. Брылеўская 14-а.ТЭЛЕФОНЫ: 252-432, 966-730, 962-025,
962-089.

Мінскі АУС на транспарце.

ПАКЛАПАЦІСЯ АБ СВАІМ ЗДАРОУІ

ЛІЧЭННЕ ГІПНОЗАМ
закавання, пачынаючы не-
прыемныя мыслі, цікаў, лі-
шня вагі, сексуальных рас-
стройстваў, браніхальнай
астмы, неўрозуў, парушэн-
няў сну, гіпертанічнай хва-
робы.

ЛІЧЭННЕ

РАДЫКУЛІТУ,

прастатыту, захворванняў
суставаў, пятавых шпор.ЗАПІС НА ПРЫЕМ ПА ТЭЛ. У Г. ЧЭРВЕНІ
(8-214) 33-2-72, з 18.00. Урач Гурыновіч.

МЯНЯЮ

дачу паблізу Мінска на кватэру.
Тэл. 23-17-63.

ПРАДАЮ

шчэняты пароды шэці
(ад двухкратнага кандыда-
та ў чэмпіёны свету па
прыгожасці). Тэл. у г. Асі-
новічы (8-235) 22-3-17.

ЛЕБЯДЗІНАЕ ВОЗЕРА.

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

ГРЫВНЫ СЕЗОН

ПАМ'ЯТАЙЦЕ: АТРУЦІЦА МОЖНА
НЕ ТОЛЬКІ МУХАМОРАМ,
АЛЕ І БАРАВІКОМ...

Сухое, спякотнае надвор'е летам не спрыяла росту грыбоў. Затое цяпер, пасля асенніх дажджоў, з'явіліся адрозніжжя ўсе прадстаўнікі грыбовага свету. Ды не вельмі спяшайцеся, аматары «свіжата палявання», будзьце асцярожнымі: дала-ка не ўсе грыбы і не ўсюды бясшкодныя для здароўя і нават жыцця. Напрыклад, у шотландцы «Аргументы» і факты навука паведамілі, што ў Варонежскай вобласці атруціліся грыбамі 192 чалавекі, з іх 23 памерлі. Пра падобную трагедыю ў зоне Санкт-Пецярбурга перадаў тэлеканал «Астанкіна».

Нашы гэтаваты харэспандэнт Георгій ПАРАФАНЮК звярнуўся да тлумачэнняў, парадзіў да мікалага, дырэктара музея прыроды Нацыянальнага дзяржаўнага парку «Белавеская пушча» Паўла МІХАЛЕВІЧА. Вось што ён сказаў:

НАРОДНЫ
ЛІЧЭВНІКшто яны самі па сабе нясуць небяспеку, а таму, што там ёсць ядавітыя двайнікі, і сярод іх вельмі небяспечны — са-
тавіны грыбы. У нас ён, на ішчэ, не сустракаецца. Хоць ёсць іныя двайнікі — жоўце-
выя грыбы ці гарыч (у яго энзі-
шпачкі мяккае рукавак). Гэ-
та — неадмыслы грывы (з-за го-
рхага смаку). Але наўрад ці ім
што можа атруціцца: пакаштуе
горку страву, і сімпліе і есці
не стане. Між тым, сміротна
ядавітыя паганкі, як зазначы-
лі тым, хто ім атруціўся, вель-
мі прыемныя на смак. І яшчэ.
Каварныя бледныя паганкі —
адразу, а толькі праз 8-12
гадзін, а то і праз дзень, да-
сць знаць, калі ў іх зрабіла
сваю чорную справу і выра-
таваць хвората вельмі складана.— Дык як засцерагаць ад
атручэнняў грыбамі? Зусім іх
не збіраць, ці што? Але ж так
хочацца лясных далакатцаў!
— Магчыма, хутка так і бу-
дзе, што ўсе грыбы ў лясках
ажажуду ядавітымі. Калі не
спініцца забруджванне нашых
лясоў. І так чыстыя зон за-
сталася вельмі мала. Адна ча-
рныбыльска алавая накрыва
радыёактыўнымі часткамі
тэрыторыі рэспублікі. У не-
кастрых краінах ужо і сапраў-
ды не збіраюць дзікарослыя
грыбы і ягады — небяспечна,
а вырошчваюць экалагічна
чыстую прадукцыю ў падавалах,
ялішчах (шампіньёны, не-
шчыкі і іныя). Вядома, бара-
вікі і іныя грыбы ў ялішчах
не растуць — там іх трэ-
ба было б узняць пад шкло
разам з лесам.А ў заключэнне дадзеных
камі парадзі, які, спадзяюся,
дапамогуць ім пабегнуць блі-
зды:Збіраць толькі тым грыбамі,
якія вы добра ведаеце. Не вер-
це нікім «универсальным» спо-
сбам вызначэння ядавітасці
грыба — іх трэба адрозніваць,
як, скажам, бульбу ад бурака,
інакш нічога не дапаможа;— не збіраць грыбы, у якіх
ножка знізу мае клубнепадо-
бенне паташчэнне. Памітайце,
што небяспечныя мухаморы
маюць клубнепадобныя спаві-
шчыкі (шампіньёны, не-
шчыкі і іныя);— лепш збіраць грыбы з
ножкамі, таму вопытныя грыб-
нікі дапамагаюць нам правярць
грыбы ў вашым кошыку. Без
ножкі ядавітыя лёгка збіраць
з ядоміны;— пры зборы шампіньёнаў
памітайце: пясчынкі ў іх
ружовыя, а не белыя. Але і тут
ёсць ядавітыя двайнікі — кар-
болавы шампіньёны, які на эрэ-
жаўне на некалькі хвілін, мае
пах карбонкі.— калі вы слаба ведаеце
грыбы, лепш не збіраць пяс-
чынчатых (тыпу сярэжкі). Ся-
род трубчатых (баравікі, пада-
сінавікі, падбярэзавікі, масля-
нікі) ёсць толькі неадмыслы (го-
ркія на смак), атрутных у на-
шай мясцовасці не сустракаю-
цца;— навушчэся адрозніваць са-
праўдныя і несапраўдныя
апенкі (і тым, і другім — па
некалькі відаў);— збіраць толькі маладыя,
здоровыя, добра развітыя грывы,
якія не пачынаюць збіраць з іх
атрутных двайнікі. Старыя,
засохлыя, пашкоджаныя збі-
раць неўда; —— не збіраць грыбы ў
зонах, забруджаных радыёак-
тыўнасцю. Калі вы не думаете
пра сваё здароўе, дык хоць не
даведаць есці страву з гэтых
грыбоў дзецям. Наогул, усе
грыбы, сабраныя ў Беларусі,
трэба правярць «на радыя-
цыю» ў алаведных лабарато-
рыях;— не збіраць грыбы ў
паблізу аўтамагістраляў і
жыццёвых дарог, калі вы не
добра ведаеце, што там ідзе.
Шведы не выкарыстоўваюць
зонаў паблізу дарог называюць
зонамі смерці.Не стаёў на мяне кагосяні
адпуджваць ад грыбоў, перш
напярш хочацца папярэдзіць
бяду.У наступныя дзве суткі
сухо, месцамі з пачынаю
раўнямі надвор'е. Тэмпература
паветра ўначы 3-8, у дзень
14-19 градусаў Цэльсія.Л. САНКЕВІЧ,
інжынер-сіноптык.

22 верасня

Сёння ўдзень па рэспубліцы
вобласце з пераходным над-
вор'ем без ападкаў. ТэмператураБАГАТЫЯ
ТАКСАМА ПЛАЧУЦЬ

(Працяг. Пачатак у № 185, 186, 187, 189).

МАРЫЯНА

Марыяна дрыгала сабе адчувае, але яна зада-
волена прыходам Леанарда і прымае яго ў
сваім пакоі. Яна яшчэ не ведае, што прычына
яе хваробы — жэарнацыя.У час гутарыі з Леанарда маладая жанчы-
на траціць прытомнасць і падае. Леанарда
падтрымлівае Марыяну за талію, і ў гэты мо-
мент у якой уваходзіць Луіс Альберта. Рэйс
у Бразілію адмянілі з-за нялетнага надвор'я.
Асеплены рэзусан, сеньёр Сальвадара
учыцца грандыёзна скадаля. Ён не жадае слу-
шаць ні Марыяну, ні Леанарда, ні Марыю, ні
Рамону. Яму ўсё зразумела: ён застаў сваю
жонку ў спалыні, а ішчым мужчынам — хіба
гэта не прычына для разводу?Марыяна глыбока зняважана недаверам
мужа, дзея якая яна столькі выцярпела і які
ёй дарэжы за ўсё на свеце.Развіццям Луіс Альберта заўважы, што
пасля вяртання з Бразіліі будзе даважана раз-
воду. Яму не патрэбна жонка, якая ў першы
дзень адсуткасці мужа запрашае да сабе ка-
ханіка. Ён ідзе з дому і на наступны дзень па-
кідае Мексіку.Марыяна ўсё гэта здаецца камшарым сном,
верхам несправядлівасці, але што яна можа
зрабіць?Праз некаторы час яна зразумела, што чакан-
не. Рамона і Марыя разій — яны паведамілі аб
гэтым Луісу Альберта тэлеграфам, але Марыя-
на вырашае сама паехаць у Бразілію і пагав-
рыць з мужам.

ЛУІС АЛЬБЕРТА

Луіс Альберта заняты справай фірмы: на-
быта зямля пад будоўлю, наняты рабочыя.
Але памяць пастаянна явірае яго да той сцэ-
ны ў спалыні жонкі. Не, ён ніколі не даруе гэ-
тай жанчыне, якая так насмалася над яго
каханнем. Ён не мае пра Марыяну ніякіх зве-
стак, і дзюкй Богу. Так будзе лгчыяе яе за-
быць.Вероніка КАСТРА ў час сустрэчы на
тэлевізійнай Астанкіна. Здымак зроблены з экрану
тэлевізара.Будаўніцтва ідзе добра і абяцае влікі пры-
бытак.Марыяна цяжка было адшукаць у Бразіліі
будоўлю мужа. Яна ўпэўнена, што зможа ўсё
расстулачыць Луісу Альберта; яна ніколі не
здавала яму, акрамя яго ў яе не было ні-
воднага мужчыны.Марыяна лічыць: даведаўшыся пра тое, што
яна чаканне, яна дзіця, муж верне ёй сваё
каханне.Аднак яе чаканне глыбокае расчараванне. Луіс
Альберта сустракае жонку вельмі холадна. Ён
не хоча чуць яе тлумачэнняў. Для яго факт
здарыўся нава. Ён усё бачыў на свае вочы. Ну
а дзіця інакш выхоўвае яго «татака» — Ле-
анарда. Муж не верыць ні аднаму слову
Марыяны і патрабуе разводу.Марыяна ўрушае жорсткасцю Луіса Аль-
берта. Жыццё бэе каханнага чалавека страціла
для яе ўскі сэнс. Яна вяртаецца ў Мексіку,
благэтанна хадзіць па вуліцах. Пра яе вяртанне
не ведаюць ні Рамона, ні Марыя.Многа разоў Марыяна наведвае думка аб
самазабаве. Ёе спыняе толькі тое, што ра-
зам з ёю загіне і дзіця.Нарэшце падыходзіць час родаў, і Марыяна
трапіла ў радзільны дом. Яна добра нарадзіла
дзіця, але яе стан моцна пагоршыўся.
Яна перастала разумець, што робіць, куды ёй
трэба іці.Выйшаўшы з сям'яй, якая яна назвала Бета,
з радзільнага дома, Марыяна сустрала ўжо не-
малую жанчыну, праддзюшчыку латарыйна-
білету, папрасіла яе пабачыць з сям'яй некалькі
хвілін і пайшла. Калі яна апыталася ў ву-
ліцы, яна дзіця, ні жанчыны, ні сына не
было на тым месцы, дзе яна і пакула. Гэта
канчаткова пазбавіла яе разважлівасці, і яна
трапіла ў клініку для душынахворых.

РАМОНА

Занепакоеная доўгай адсуткасцю Марыяны,
Рамона пачынае яе шукаць. Яна даведаецца,
што Марыяна даўно вярнулася ў Мексіку. Гэта
яшчэ больш пахолае яе.Нарэшце яна знаходзіць Марыяну ў клініцы.
Стан жанчыны вельмі цяжкі — яна ўвесь час
схваляецца, што страціла сына. Урачы мяр-
куюць, што ў Марыяны неадмыслы ідэя. Адна-
к Рамона разумее, што яна гаворыць праўду.Луіс Альберта вяртаецца дамоў. Даведаў-
шыся пра жыццё Марыяны, ён глыбока рас-
кайваецца ў сваіх паводзінах. Менавіта з-за
яго жонка трапіла ў псіхіятрычную бальніцу.
Луіс Альберта не шкадуе грошай, каб выле-
чыць Марыяну. У яе душоўны ўрач, з якім Луіс
Альберта доўга гутарыць.Марыяна пачынае папраўляцца. Аднак думка
аб страце сына пастаянна не дае ёй спакою.
Яна ўвесь час спрабуе яго адшукаць. Марыя-
на даравала Луісу Альберта, і хутка ён паві-
нен забраць не дамоў.Перад выіскай доктар раіць Луісу Альбер-
та не збіраць жонку шукаць страчанага
сына. Але ён ён, ні Луіс Альберта не вераць у
існаванне дзіцяці. Яшчэ адна перада доктара-
ўзяць з прыткулу грудное дзіця, гэта павінна
зменшыць боль Марыяны.Луіс Альберта выконвае парадку ўрача. Ён
бярэ з дзіцячых прыткулу грудную дзіцячыню
па імені Марысэбэль і ўдачае яе. Калі Марыя-
на ўбачыла дзіця, яна падумала, што муж
знайшоў іх хлопчыка. Але, на жаль, хлопчык
аказаўся дзіцячыняй. І воль цяпер кожны
дзень Марыяна разам з Рамонай адпраўляю-
ца на пошукі сына.Так працягваецца семнаццаць гадоў.
Марыяна палюбіла прыёмную дачку. Яна
клапоціцца пра яе адлучка і выхаванне. У
сям'і Сальвадара паўстае любоў і згода, але
соль страты ўдаснага сына не пакідае Мары-
яну. Яна не спыняе яго пошукаў.Луіс Альберта прымае да таго, што жонка
часта выкаціць з дому. Толькі Марысэбэль
крыўдзіцца з-за гэтага на маці.Дзіцячыня вырасла і стала сапраўднай пры-
гажувай, але яна нічога не ведае ні пра сына
Марыяны, ні пра сваіх сапраўдных бацькоў.

САРА

У якасці карміцельні Марысэбэль Луіс Аль-
берта ўзяў да сабе ў дом нейкую Сару.Гэта маладая разбітая маладзца «паклала
вока» на гаспадарку і спрабуе ўсімі прадамі і
няпрадамі спакусіць яго. Яна паводзіць сябе
пахабна. Пастаянна намякае Луісу Альберта
на непаваротнасць Марыяны. Як і нябжы-
ццу Эстэр, Сару цікавяць толькі грошы.Адночы Луіс Альберта здаржае Марыяне
з Сарай. Пасля гэтага Сара пачынае пантажы-
раваць свайго гаспадару. Пагражае расказаць
Марыяне пра яго здраду і патрабуе за маў-
чанне грошы.Абураны Луіс Альберта па ўсім прызнаецца
жонцы і выганяе пантажыстку з дому.

Марыяна і яна гэты раз даруе мужу.

ПРАЗ СЕМНАЦЦАЦЬ ГАДОў...

МАРЫЯНА

Семнаццаць гадоў беспаспяхоўных пошукаў не
зламалі Марыяну. Мексіка — вялікі горад, са-
шматлівым насельніцтвам, але ж калі-не-
будзь ёй павінна пашанцаваць. Надзея не па-
кідае яе.Марыяна некалькі разоў вяртаецца да раз-
мовы пра сына з Луісам Альберта, але той не
прымае ўсёўсё яе пошукаў. А адночы нават
заўважыла Марыяна, што наўрад ці змог бы жыць
з жанчынай, што страціла ці падарвала каму-
небудзь іх дзіця. У такой жанчыны зусім ад-
сутнічае пачуццё маці.Горкія словы мужа глыбока ранілі душу Ма-
рыяны.

БЕТА

Тым часам іх сын Бета выхоўваўся ў беднай
праддзюшчыку латарыйна-білету.Калі сеньёра Чоле (так заваі гэту жанчыну)
прыйшла ў дом чужога дзіця, муж кінуў яе.
«Ці я, ці паддзіўся» — паставіў ён пытанне ру-
кам. Сеньёра Чоле выбрала паклікаць.Яна жыла ў самым бедным квартале Мексі-
ка, і вядома, не магла даць хлопчыку ніякай
адукацыі. Але яна аддавала яму ўсю сваю люб-
боў і выхавала сумленнем і сімпамі.Ён з дзіцячых гадоў дапамагаў сваёй пры-
ёмнай маці праводзіць латарыйна-білеты. Бета
вельмі любіў і паважаў сеньёру Чоле, нічоў не
роднай маці. Гэта быў высокі, стройны прыго-
жы юнак, з рысамі сапраўднай высякараласці,
які атрымаў у спадчыну ад сваіх сапраўд-
ных бацькоў.Разам з ім жыла сяброўка сеньёры Чоле Фе-
ліпа, звычайная добрая жанчына, якая ў да-
лейшым ледзь не адыграла раковую ролю ў
жыцці Бета.Так бы і працягвалася іх жыццё, калі б не
хвароба сеньёры Чоле. Прыёмная маці Бета
трапіла ў клініку. Ёй неабходны вельмі дара-
гія лекі, толькі яны могуць яе выратаваць. Але
грошай у Бета няма, і ён не ведае дзе іх узяць.

КРАДЗЕЖ

У Бета ёсць намеры па імені Себасцыяна. Ён
займаецца дробнымі крадзяжкамі, і ішчым раз у
яго ёсць грошы.Бета просіць яго пазычыць патрэбную суму.
Грошай у Себасцыяна не было, а можа, ён не
захачае вырочыць сябра. Замест гэтага ён пра-
пануе Бета абрававаць адні багаты асабняк,
які ён даўно прыгледзеў. Бета спачатку адмаў-
ляецца, але ў яго няма выйсця. Грошы патрэб-
ны тэрмінова, ад іх залежыць жыццё маці. Дзе-
ла яе юнак вырашае пайсці на злачынства.Себасцыян прыводзіць уначы яго да дома,
якім павінен абрававаць. Аднак сам Се-
басцыян у дом ісці не хоча, а паслае туды
Бета. Па волі лёсу гэта аказаўся дом яго баць-
коў.Нявысокім у алаведзкіх справах хлопчык
адразу пападаецца. Убачыла яго Марыяна, а
потым з пісталятам у руцэ ўвайшоў Луіс Аль-
берта.Бета спрабуе растлумачыць, што толькі хва-
роба маці штурхнула яго на гэты ўчынак. Яму
тэрмінова патрэбны грошы на лекі.Маціраўнікі істынтк падказвае Марыяне,
што гэта іх сын, і яна адразу ж верыць яму.
Але Луіс Альберта няўмольны, ён хоча па-
караць злодзея, здаць яго ў паліцыю. І як ні
просіць Марыяна адпусціць хлопчыка, муж ад-
маўляецца выканаць яе просьбу.

Бета трапіла ў турму.

МАРЫЯНА

Усю чужую Марыяна не знозіць вачэй.
Раніцай яна купіла неабходныя лекі і едзе
у бальніцу да сеньёры Чоле. Там яна даведа-
ецца, што хлопчык сказаў праўду. Яна не ска-
зала, што Бета ў турме, проста паведаміла, што
ён вельмі заняты, таму што ўладкаваўся пра-
цаваць да яе садоўнікам. Як толькі ён выва-
ліцца, адразу ж прыедзе наведваць маці.Для сабе Марыяна вырашае зрабіць усё ма-
гчымае, каб вываляць хлопчыка з бяды. Яна
прыходзіць да яго ў турму, супакоўвае, га-
ворыць, што маці стала лепш і абядае Бета, што
яго хутка выпусцяць адсюль.Дома Марыяна прымае ўгаворы Луіса
Альберта забраць заяву аб спробе крадзяжы.
Луіс Альберта не разумее, чаму яго жонка
прапавіла такую спадату да маладзеткага зла-
чынцы, але нарэшце згаджаецца на яе ўгаворы.
Бета выпускаецца на волю.Марыяна кожны дзень наведвае ў бальніцы
сеньёру Чоле. Яны доўга гавораць пра Бета.
Сеньёра Чоле адкрывае Марыяне сваю тайну.
Бета не родны яе сын. Семнаццаць гадоў не
пасадзіла маладзенька дзіцячыня папрасіла яе
дзедзь з дзіцем, пайшла і не вярнулася. Сень-
ёра Чоле забрала хлопчыка да сабе дамоў і з
таго часу выхоўвае яго як роднага сына.Пасля гэтага прызнання Марыяна канчатко-
ва зразумела, што Бета яе сын.

Марыяна шчасліва бяскожна.

БЕТА

Выйшаўшы з турмы, Бета разам з Марыя-
най прыходзіць у бальніцу да маці. Сеньёра
Чоле адчувае сабе значна лепш. І яна, і Бета
не ведаюць, як аддзячыць Марыяне за ўсё, што
яна для іх зрабіла.Марыяна думае пра будучыню знойдзенага
сына. Таяком ад Луіса Альберта яна купіла
для Бета і сеньёры Чоле пакушоўную кватэру,
наймае яму выкладчыка. На гэты ідзе многа
грошай, але Марыяна нічога не шкадуе для
сына.